

Briselē, 2015. gada 27. aprīlī
(OR. en)

8039/15

EDUC 104
JEUN 28
SOC 240
EMPL 143
RECH 96
MI 235
COMPET 151

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja/Padome
lepr. dok. Nr.:	7157/15 EDUC 85 JEUN 19 SOC 169 EMPL 89 RECH 92 MI 217 COMPET 119
Temats:	"ET 2020" starpposma izvērtēšana un 2015. gada kopīgā ziņojuma sagatavošana - <i>politikas debates</i> (publiskas debates saskaņā ar Padomes reglamenta 8. panta 2. punktu [ierosinājusi prezidentvalsts])

Pēc apspriešanās ar Izglītības komiteju prezidentvalsts ir sagatavojusi pielikumā pievienoto diskusiju dokumentu, uz kura pamata Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padomes 2015. gada 18. maija sanāksmē tiks rīkotas politikas debates.

"ET 2020" starpposma izvērtēšana un 2015. gada kopīgā ziņojuma sagatavošana

Prezidentvalsts izstrādāts diskusiju dokuments

Politiskais konteksts

"Izglītība un apmācība 2020" ("*Education and Training 2020*", turpmāk – "*ET 2020*") ir stratēģiska sistēma Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā, un tai ir četri stratēģiskie mērķi:

- i) mūžizglītību un mobilitāti padarīt par realitāti;
- ii) uzlabot izglītības un apmācības kvalitāti un efektivitāti;
- iii) veicināt taisnīgumu, sociālo kohēziju un pilsonisko aktivitāti; un
- iv) visos izglītības un apmācības līmeņos sekmēt novatorismu un jaunradi, tostarp uzņēmējdarbības garu.

Katram periodiskajam darba ciklam nosaka prioritārās jomas, uz kurām sadarbībā liek lielāko uzsvāru, izmantojot tādas darba metodes kā savstarpēja mācīšanās saistībā ar "*ET 2020* darba grupām".

2015. gadā tika organizēts "*ET 2020*" starpposma izvērtēšanas process, kas ietvēra valstu ziņojumu sagatavošanu, ārēju novērtējumu, gadskārtējo izglītības, apmācības un jaunatnes forumu, diskusijas augsta līmeņa grupā izglītības un apmācības jautājumos un ģenerāldirektoru sanāksmēs, kā arī apspriešanos ar Eiropas sociālajiem partneriem.

Plānots, ka nākamo Padomes un Komisijas kopīgo ziņojumu pieņems 2015. gadā, aptverot visus izglītības līmeņus. Šā konkrētā kopīgā ziņojuma sagatavošana nebūs vienkārši kārtējs pasākums, jo tam būs spēcīga nākotnē vērsta perspektīva.

2014. gada februārī Izglītības, jaunatnes un kultūras padome aicināja dalībvalstis un Komisiju palielināt pievienoto vērtību un optimizēt stratēģiskās sistēmas "ET 2020" un tās pamatā esošo pārvaldības un darba mehānismu efektivitāti, izmantojot starpposma izvērtējumu, lai palīdzētu sagatavot nākamo kopīgā ziņojuma projektu *"ar tālākas nākotnes perspektīvu, kurā būtu apzinātas galvenās prioritārās jomas un konkrēti turpmākā darba aspekti"*.

Palielināt "ET 2020" efektivitāti ir svarīgi, ņemot vērā, ka tā ir galvenā Eiropas līmeņa sistēma, kas palīdz dalībvalstīm modernizēt savas izglītības un apmācības sistēmas, tādējādi sekmējot saskaņā ar ES nodarbinātības, izaugsmes un investīciju stratēģiju "Eiropa 2020" noteikto vispārējo politisko prioritāšu īstenošanu – kur attiecībā uz izglītību noteikts divkārtšs pamatmērķis, proti, panākt, lai priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītājs būtu zem 10 %, un nodrošināt, ka vismaz 40 % no visiem iedzīvotājiem 30–34 gadu vecumā ir ieguvuši terciāro vai tai pielīdzināmu izglītību.

Sistēmai "ET 2020" ir arī svarīga nozīme ar izglītību un apmācību saistītu problēmu risināšanā Eiropas pusgada ietvaros – saistībā ar konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem. "ET 2020 darba grupas", salīdzinošā izvērtēšana un citas savstarpējās mācīšanās pasākumi sniedz plašas iespējas diskusijām un labas prakses apmaiņai, tā palīdzot risināt problēmas, kas identificētas saistībā ar Eiropas pusgadu.

Ņemot vērā politisko kontekstu un nolūkā sniegt vērtīgu ieguldījumu 2015. gada kopīgā ziņojuma projekta sagatavošanā, kā arī sekmēt turpmākās sarunas, lai 2015. gada kopīgais ziņojums tiktu pieņemts 2015. gada novembrī, prezidentvalsts vēlas ierosināt turpmāk izklāstītos diskusiju jautājumus.

1. *Izglītība un apmācība 2020 – vērtība, stratēģiskie mērķi un prioritārās jomas*

"ET 2020" starpposma izvērtējuma process parādīja, ka "ET 2020" vērtība ir tas, ka šī ir integrēta sistēma, kas aptver visus izglītības un apmācības līmeņus un veidus, kā arī starpnozaru aspektus. Tādējādi ir iespējams panākt saskaņotību kā vertikāli, tā arī horizontāli, proti, starp dažādām izglītības un apmācības nozarēm un dažādām politikas jomām (piemēram, izglītību, nodarbinātību, ekonomiku u. c.). Tas arī uzlabo saikni starp politiku un finanšu instrumentiem, nodrošinot tādu resursu kā, piemēram, programmas "Erasmus+" (tostarp attiecībā uz tādu būtisku elementu kā mobilitāte) un ES strukturālo un investīciju fondu efektīvāku izmantošanu.

ET 2020'un stratēģijas "Eiropa 2020" savstarpējā papildināmība ir palīdzējusi labāk integrēt politikas uzdevumus, faktus un zinātību, tā sekmējot holistisku pieeju izglītībai un īpaši izceļot atsevišķus aktuālos aspektus, tostarp personiskās izaugsmes un attīstības veicināšanu, darba tirgus vajadzību radītās problēmas un reaģēšanu uz tām, absolventu nodarbināmību vai digitālo progresu.

Kopumā ieinteresētās personas pauda viedokli, ka esošie "ET 2020" stratēģiskie mērķi vēl arvien ir derīgi, tostarp attiecībā uz nākamo darba ciklu. Tomēr pašreizējās prioritārās jomas tika uzskatītas par ļoti plašām, kaut arī tās aptver daudzus svarīgus aspektus. Tāpēc izskanēja lūgums tās padarīt praktiski pielietojamākas ar uzsvaru uz konkrētiem jautājumiem un labākām darba metodēm.

Ņemot vērā minēto, ministri tiek aicināti pārdomāt turpmāk izklāstītos jautājumus attiecībā uz sistēmas ET 2020's stratēģisko raksturu.

- *Vai ministri piekrīt, ka esošie "ET 2020" stratēģiskie mērķi joprojām ir derīgi, neaizmirstot, ka rodas jauni izaicinājumi? Vai prioritāro jomu praktiskā pielietojamība būtu jāuzlabo? Kā varētu palielināt "ET 2020" pievienoto vērtību un tās ietekmi uz valsts izglītības un apmācības politiku?*

2. *"Izglītība un apmācība 2020" – pārvaldība un darba cikli*

Ņemot vērā aicinājumus uzlabot "ET 2020" pārvaldību, kas tika pausti starpposma izvērtējuma procesā, ir izteikts priekšlikums izskatīt iespēju pagarināt "ET 2020" darba ciklu no trim uz pieciem gadiem, lai panāktu labāku saskaņotību starp "ET 2020" un ES kopējo nodarbinātības un izaugsmes stratēģiju.

Tas arī dotu iespēju samazināt ziņošanas pienākuma slogu: valstu ziņojumi un kopīgais ziņojums tiktu sagatavots reizi piecos, nevis trijos gados. Tomēr, pateicoties "ET 2020" gada ritmam un jo īpaši ikgadējai progresu uzraudzībai izglītības un apmācības pārskatā, tiktu nodrošināta nepārtraukta attīstība un zināma elastība, saskaroties ar jauniem izaicinājumiem.

Paturot minēto prātā, ministri tiek aicināti pārdomāt iespēju mainīt "ET 2020" darba ciklu.

- *Vai ministri atbalsētu "ET 2020" darba cikla pagarināšanu, izvēloties vidēja termiņa pieeju, nolūkā stiprināt "ET 2020" kopējās ES nodarbinātības un izaugsmes programmas ietvaros? Kādi instrumenti būtu vispiemērotākie, lai nozarēm būtu iespēja elastīgi reaģēt uz jauniem politiskiem izaicinājumiem?*

3. **"Izglītība un apmācība 2020" kā daļa no kopējās ES nodarbinātības, izaugsmes un investīciju programmas**

2014. gada februārī Izglītības, jaunatnes un kultūras padomes sanāksmē tika uzsvērts, ka izglītība un apmācība ir svarīgs balsts Eiropas ekonomikas atveseļošanā un ka ES un dalībvalstīm būtu jāturpina investēt efektīvā un augstvērtīgā izglītībā un apmācībā. Padome arī vienojās koncentrēties uz to, lai gan valstu, gan Eiropas līmenī iespējami plaši tiktu veicināti ilgtermiņa ieguldījumi izglītības un apmācības modernizācijā un prasmju pilnveidošanā, vienlaikus lielāku uzsvaru liekot uz izglītībā izdarīto ieguldījumu efektivitāti un kvalitāti. Turklāt dalībvalstis un Komisija tika aicinātas pastiprināt izglītības un apmācības devumu ES nodarbinātības un izaugsmes programmā, efektīvāk un rezultatīvāk izmantojot ieguldījumus, lai paaugstinātu prasmju līmeni, uzlabotu mācīšanās rezultātus un risinātu prasmju nepietiekamības problēmu.

Diskusijās par ekonomiskajiem argumentiem par labu izglītībai, kas tika rīkotas Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības padomes un Izglītības, jaunatnes un kultūras padomes sanāksmēs, kuras viena pēc otras notika 2014. gada decembrī, tika uzsvērta sadarbība un ciešāka sinerģija starp izglītības un apmācības nozari un nodarbinātības politikas jomu, atzīstot kvalitatīvas izglītības nozīmi nodarbināmības un konkurētspējas veicināšanā.

Šādas ciešākas sadarbības svarīgums pēc tam tika apstiprināts EPSCO padomes 2015. gada 9. marta secinājumos attiecībā uz gada izaugsmes pētījumu par 2015. gadu un vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā Nodarbinātības komiteja tika aicināta *"sadarboties ar Padomes izglītības struktūrām un pētīt iespējas, kā uzlabot un labāk strukturēt šīs attiecības, uzsvaru liekot uz pamata veidošanu uz faktiem balstītām debatēm par cilvēkkapitāla jautājumiem"*. Ņemot vērā stratēģijas "Eiropa 2020" gaidāmo pārskatīšanu, ir svarīgi izmantot izglītību un apmācību, lai straujāk sekmētu darbvieta radīšanu un stabilu ekonomisko izaugsmi.

Investīciju plānā Eiropai, ar kuru Komisija nāca klajā 2014. gada novembrī un kuru Padome apstiprināja decembrī, ir uzsvērts, ka ir ātri jāpalielina investīciju apjoms svarīgākajās politikas jomās, arī izglītībā un apmācībā, katalizējot privāto kapitālu stratēģisku projektu īstenošanai.

Lai nodrošinātu, ka izglītībā un apmācībā tiek veiktas pietiekamas investīcijas, lai uzlabotu to efektivitāti un nodrošinātu, ka vajadzības gadījumā tiek īstenotas strukturālas reformas, ir nepieciešama labāka, uz faktiem balstīta politika, kas patiesi darbojas, vienlaikus ņemot vērā darba tirgus vajadzības un ekonomisko attīstību. "ET 2020" var būt līdzeklis, ar kura palīdzību dalībvalstis tiktu atbalstītas savu izglītības un apmācības sistēmu izstrādē, uzlabošanā un modernizēšanā. Tas var sekmēt izglītības rezultātu uzlabošanai nepieciešamo faktu un zinātības ieguvi.

Ņemot vērā minēto, ministri tiek aicināti pārdomāt iespējamus pasākumus, lai pilnībā izmantotu izglītības un apmācības potenciālu nodarbinātības, izaugsmes un investīciju sekmēšanai.

- ***Kādi pasākumi būtu jāveic valstu un Eiropas līmenī saistībā ar "ET 2020", lai nodrošinātu, ka izglītība un apmācība efektīvāk dod augstvērtīgus izglītības rezultātus, un palielinātu izglītības un apmācības spēju veicināt nodarbinātību, izaugsmi, investīcijas un sociālo kohēziju?***